

Bruselj, 19. maj 2015
(OR. en)

8970/15

RECH 141
TELECOM 119
COMPET 228
IND 80

DOPIS

Pošiljatelj:	Odbor stalnih predstavnikov (1. del)
Prejemnik:	Svet
Št. predh. dok.:	8583/15 RECH 105 TELECOM 106 COMPET 182 IND 70
Zadeva:	Osnutek sklepov Sveta o odprtih, podatkovno intenzivnih in omrežnih raziskavah kot gonilni sili za hitrejše in širše inovacije – sprejetje

1. Evropski svet je v sklepih iz oktobra 2013 opozoril na pomen digitalnega gospodarstva, inovacij in storitev kot gonilne sile rasti in zaposlovanja. Pozval je k ukrepom na ravni EU, da bi zagotovili prave okvirne pogoje za enotni trg za masovne podatke in računalništvo v oblaku. Komisija je julija 2014 objavila sporočilo „Uspešnemu podatkovno vodenemu gospodarstvu naproti“, v katerem je poleg industrijskih vidikov izpostavila zlasti vidik raziskav in inovacij.

Komisija je 6. maja 2015 objavila sporočilo z naslovom „Strategija enotnega digitalnega trga za Evropo“ in v njem med drugim opozorila na potrebo po naložbah v infrastrukturo in tehnologije na področju IKT, npr. računalništvo v oblaku in masovne podatke, ter v raziskave in inovacije, da bi tako čim bolj povečali možnosti za rast evropskega digitalnega gospodarstva.

2. Po orientacijski razpravi na seji Sveta za konkurenčnost marca 2015 o sprostitev digitalnega potenciala Evrope z odprtimi, omrežnimi in podatkovno zahtevnimi raziskavami je predsedstvo predlagalo osnutek sklepov Sveta, ki jih je Delovna skupina za raziskave obravnavala na sejah 16. februarja, 16. in 20. aprila ter 4. maja 2015.
3. Odbor stalnih predstavnikov je preostala odprta vprašanja preučil na seji 13. maja 2015 in dosegel načelni dogovor o besedilu. UK je vložilo splošni preužitveni pridržek glede končnega besedila zaradi nedavnih državnih volitev.
4. Svet za konkurenčnost naj zato na zasedanju 29. maja 2015 sprejme sklepe s spremembami, označenimi s **kreplem podčrtanim tiskom** in znakom [...], o katerih se je na navedeni seji dogovoril Odbor stalnih predstavnikov.

Spremembe glede na angleško različico dokumenta 8583/15 so označene s **kreplem podčrtanim tiskom** (dodano besedilo) oziroma z oznako [...] (črtano besedilo).

**OSNUTEK SKLEPOV SVETA O ODPRTIH, PODATKOVNO INTENZIVNIH IN
OMREŽNIH RAZISKAVAH KOT GONILNI SILI ZA HITREJŠE IN ŠIRŠE INOVACIJE**

SVET EVROPSKE UNIJE –

OB OPOZARJANJU NA:

- sklepe z dne 31. maja 2010 z naslovom „Evropski program za digitalne tehnologije“¹, v katerih potrjuje, da bi morala Evropa vložiti potrebne vire v razvoj enotnega digitalnega trga, da bi tako povečala produktivnost in dosegla gospodarsko rast ter privabila naložbe, ustvarila delovna mesta in okrepila svoj vpliv na svetovni ravni;
- sklepe z dne 3. decembra 2010 z naslovom: „Sinergija vodilnih pobud strategije Evropa 2020 – Evropske digitalne agende in Unije inovacij“², v katerih digitalnim tehnologijam priznava vlogo enega od poglobitvenih dejavnikov za izboljšanje evropskih zmogljivosti za produktivnost in rast ter sposobnost uvajanja inovacij v vseh sektorjih;
- sklepe z dne 11. decembra 2012³ z naslovom: „Okrepljeno partnerstvo za odličnost in rast v Evropskem raziskovalnem prostoru“, v katerih opozarja na pomen sporočila Komisije „Boljšemu dostopu do znanstvenih informacij naproti: izboljšanje učinkovitosti javnih naložb v raziskave“⁴ za dokončno oblikovanje ERP;

¹ Dok. 10130/10.

² Dok. 16834/10.

³ Dok. 17649/12.

⁴ Dok. 12847/12.

- sklepe z dne 30. maja 2013 o visoko zmogljivem računalništvu: položaj Evrope v globalni tekmi⁵, v katerih opozarja na splošni cilj, da Evropa do leta 2020 prevzame vodilno vlogo v razvijanju in uporabi visoko zmogljivih računalniških sistemov, programske opreme, aplikacij in storitev;
 - sklepe Evropskega sveta z dne 24. in 25. oktobra 2013⁶, v katerih je poudarjen pomen digitalnega gospodarstva, inovacij in storitev kot gonilne sile za rast in ustvarjanje delovnih mest ter ukrepov na ravni EU, s katerimi bi zagotovili prave okvirne pogoje za enotni trg za masovne podatke in računalništvo v oblaku –
1. PONOVRNO OPOZARJA na sklepe z dne 2. marca 2015 o politiki enotnega trga⁷, v katerih je izpostavil, da lahko polno in učinkovito koriščenje instrumentov in storitev, kot so računalništvo v oblaku, masovni podatki, avtomatizacija, internet stvari in odprti podatki, poveča produktivnost in izboljša storitve, zato bi ga bilo treba spodbujati, tudi s tržno usmerjenimi rešitvami, raziskavami in razvojem, pa tudi s spodbujanjem potrebnih znanj in spretnosti ter krepitevijo zmogljivosti, ob tem pa nadgraditi standardizacijo in interoperabilnost IKT; v zvezi s tem POUDARJA, da lahko odprte, podatkovno vodene in omrežne raziskave povečajo digitalni potencial Evrope s spodbujanjem hitrejših in širših inovacij, **pri čemer se upoštevajo** [...] legitimni interesi deležnikov;
 2. SEZNANJA SE z že doseženim napredkom na poti k resnično digitalni Evropi in uvodnimi razpravami v zvezi s strategijo za enotni digitalni trg v več sestavah Sveta;

⁵ Dok. 10322/13.

⁶ Dok. EUCO 169/13.

⁷ Dok. 6197/15.

3. POZDRAVLJA sporočilo Evropske komisije z dne 2. julija 2014 z naslovom „Uspešnemu podatkovno vodenemu gospodarstvu naproti“⁸, ki opisuje značilnosti podatkovno vodenega gospodarstva in opredeljuje glavna področja ukrepanja, s katerim bi podprli in pospešili prehod na navedeno gospodarstvo, kot pomembno spodbudo k razvoju enotnega digitalnega trga; poleg tega od Evropske komisije PRIČAKUJE, da bo do konca leta 2015 sprejela podroben akcijski načrt za hitrejši prehod na podatkovno vodeno gospodarstvo v Evropi;
4. PRIZNAVA velik potencial podatkovno vodenega gospodarstva in potrebo po okrepitvi celotne podatkovne vrednostne verige v Evropi; PONOVRNO POTRJUJE široko politično podporo držav članic oblikovanju boljših okvirnih pogojev za hitrejše in širše podatkovno vodene inovacije ob upoštevanju vidika raziskav; PRIZNAVA pomen podatkov kot gonilne sile podjetništva, digitalne preobrazbe industrije in razvoja novih poslovnih modelov, idej in inovativnih zagonskih podjetij;
- 4a. PRIZNAVA potencial odprte znanosti in POZDRAVLJA čedalje večjo podporo prostemu dostopu do javno financiranih raziskovalnih publikacij in podatkov, na katerih temeljijo; MENI, da bi lahko z odprtim dostopom do raziskovalnih podatkov še povečali učinkovitost porabe javnih sredstev. S tem v zvezi PRIZNAVA potrebo po premisleku o sedanji metriki znanosti ter spodbudah raziskovalcem, da omogočijo prosti dostop do objavljenih člankov in podatkov. Hkrati POUDARJA, da je treba poskrbeti za ustrezno izmenjavo, uporabo in ponovno uporabo ter interoperabilnost podatkov na podlagi skupnih standardov, ter OPOZARJA na pomen ustreznega ravnovesja med podatkovno vodenimi raziskavami in inovacijami ter varstvom zasebnosti; PRIZNAVA potrebo po usposabljanju akademske sfere, raziskovalcev in širše skupnosti za ravnanje s podatki in POUDARJA pomen razvoja e-infrastruktur, mrež in centrov odličnosti;

⁸ Dok. 11603/14.

Oblikovanje skupnosti in prenos znanja za uspešno podatkovno vodeno gospodarstvo

5. POUDARJA pomen oblikovanja podatkovnih skupnosti, ki bi znotraj celotne EU povezovale raziskovalce, organizacije za financiranje raziskav, raziskovalne organizacije, podjetja, MSP, javni sektor in druge deležnike, ter UGOTAVLJA, da je treba to sodelovanje spodbujati po celotni podatkovni vrednostni verigi in tako vzpostaviti podlago za razvoj trdnega in uspešnega podatkovno vodenega ekosistema; SEZNANJA SE z novim pogodbenim evropskim javno-zasebnim partnerstvom za vrednost masovnih podatkov, ki je bilo s tem namenom vzpostavljeno v oktobru 2014, in se poleg tega SEZNANJA s pobudami za skupno uporabo in vodenje naprednih digitalnih storitev, znanstvenih instrumentov, podatkov ter znanja in strokovnega znanja, kot je npr. *Open Science Commons*, ki raziskovalcem omogočajo učinkovitejše sodelovanje;
6. POZDRAVLJA ukrepe v podporo raziskovalcem in industriji, vključno z MSP, v okviru programa Obzorje 2020 in SE SEZNANJA s pobudami, kot so predstavitveni projekti v izbranih sektorjih ter inkubatorji in pospeševalci, v katerih je mogoče hitro preizkusiti izsledke raziskav o novih tehnologijah in jih uporabiti v pilotnih projektih, ter inkubator za odprte podatke za MSP. Cilj teh dejavnosti je, da se na podlagi podatkov izoblikujejo dobavne verige ter spodbuja odprti dostop in nastajanje omrežja podatkovnih inkubatorjev po vsej Evropi;
- 6a. POUDARJA, kako pomembno je, da je podatkovna infrastruktura dolgoročno obstojna ter da so dolgoročno na voljo varne, zanesljive in kakovostne storitve, podprte z računalništvom v oblaku, ter OPOZARJA, kako pomembno je, da je podatke, pridobljene z raziskavami v državah članicah, mogoče shranjevati in obdelovati v Evropi; s tem v zvezi POZDRAVLJA nadaljnji razvoj evropskega oblaka za odprto znanost, ki bo omogočal izmenjavo in ponovno uporabo raziskovalnih podatkov prek posameznih disciplin in meja, pri čemer je treba upoštevati ustrezne pravne in varnostne vidike ter vidike zasebnosti;

7. PONOVRNO OPOZARJA, da je treba razširiti nabor multidisciplinarnih digitalnih znanj. POUDARJA, da so potrebne zlasti nove vrste podatkovnih strokovnjakov in raziskovalcev, ki bodo znanje s svojih področij združevali z masovnimi podatki in digitalnimi znanji; OPOZARJA na pomen novih znanj, potrebnih za razvoj in uporabo novih tehnologij, sistemov, platform in storitev za analizo podatkov. S tem v zvezi POZDRAVLJA dodatne ukrepe, ki naj bi pripomogli h gradnji zmogljivosti, in SE SEZNANJA s pobudami, npr. Evropsko akademijo podatkovnih znanosti (*European Data Science Academy*), ki temelji na omrežju evropskih centrov znanja za analizo masovnih podatkov;

Ustvarjanje okvirnih pogojev

8. OPOZARJA na eksponentno naraščanje količine podatkov, tudi raziskovalnih, in POUDARJA, da bi lahko z dostopnimi in interoperabilnimi podatki, ki jih bo mogoče najti, oceniti in ponovno uporabiti, znatno povečali inovacijski potencial in ustvarili nove poslovne priložnosti; POUDARJA, da odprti standardi, licence, formati in odprtokodne programske rešitve pomembno prispevajo k možnostim za ponovno uporabo raziskovalnih podatkov in ponovno izvedbo znanstvenih postopkov. S tem v zvezi UGOTAVLJA, da je treba ob upoštevanju raziskovalnih potreb spodbujati inovativnost, ki bo izhajala iz besedilnega in podatkovnega rudarjenja, in pri tem upoštevati učinke – tudi finančne vidike – ponovne uporabe vsebin, ki so že zakonito dostopne, ter POUDARJA, da je treba zagotoviti pravno varnost in ustrezen regulativni okvir, ki bi pripomogla k prijaznejšemu okolju za znanost in inovacije in s tem boljši uporabi podatkov;

- 8a OPOZARJA, da je izmenjava raziskovalnih podatkov in interoperabilnost podatkov med različnimi disciplinami in prek državnih meja globalno pomembna za razširitev znanstvenega dosega posameznih sklopov podatkov. S tem v zvezi POZIVA EU, naj v odnosih s tretjimi državami zagovarja odprti dostop do raziskovalnih podatkov po načelu vzajemnosti in skupnih koristi; OPOZARJA na pomen odprtih in prostovoljnih prizadevanj za mednarodno usklajevanje in sodelovanje na področju podatkovne infrastrukture, ki izhajajo iz skupnosti, kakršna je Zveza za raziskovalne podatke (*Research Data Alliance*);
9. SPODBUJA razvoj podatkom prijaznega političnega okolja v EU in državah članicah, ki omogoča interoperabilnost, uporabo in ponovno uporabo javnih podatkov v raziskavah in inovacijah ter hkrati zagotavlja potrebno varstvo podatkov, npr. z anonimizacijo, psevdonimizacijo ali drugimi postopki;
- 9a. POUDARJA, da lahko izkoriščanje potenciala večjezičnosti bistveno pripomore k uspešnosti podatkovno vodenega gospodarstva; POUDARJA, da je potreben nadaljnji razvoj ključnih omogočitvenih digitalnih jezikovnih tehnologij in storitev, podprtih z odličnimi evropskimi raziskavami in inovacijami, ki bodo podjetjem pomagale pri oblikovanju rešitev, s katerimi bi se odzvali na različne tržne potrebe vseh jezikovnih skupnosti EU;
10. POZIVA k ukrepom, s katerimi bi odpravili ovire za širši dostop do javno financiranih raziskovalnih publikacij in podatkov, na katerih temeljijo; POZIVA k sprejetju ukrepov za boljše upravljanje podatkov in v zvezi s tem POZDRAVLJA pilotni projekt o odprtih raziskovalnih podatkih iz programa Obzorje 2020; v povezavi z vzpostavljanjem evropskega raziskovalnega prostora (ERP) Z ZANIMANJEM PRIČAKUJE morebitni razvoj akcijskih načrtov ali strategij za odprto znanost;

11. POUDARJA, da je e-infrastruktura eden ključnih elementov raziskav in inovacij, ki so usmerjene v podatke ali pa imajo od njih korist, saj prinaša storitve za shranjevanje podatkov in njihovo ponovno uporabo ter vzpostavlja možnosti za analizo podatkov; UGOTAVLJA, da je treba bolje izkoristiti obstoječo avtentikacijsko in avtorizacijsko infrastrukturo (AAI) za spodbujanje odprtega dostopa do e-infrastrukture; IZRAŽA ZADOVOLJSTVO, ker program Obzorje 2020 obravnava tudi virtualna raziskovalna okolja in e-infrastrukture za analizo podatkov in storitev;
12. POUDARJA pomen PRACE⁹, evropske visoko zmogljive računalniške raziskovalne infrastrukture na svetovni ravni, ki omogoča dostop do računalniških virov in storitev za obsežne znanstvene in tehnične aplikacije; PRIZNAVA, da je treba razviti novo generacijo visoko zmogljive računalniške tehnologije, ter POZIVA k okrepitvi povezanega omrežja objektov in opreme za obdelavo podatkov GEANT¹⁰. V zvezi s tem POZIVA ESFRI, naj prouči mehanizme za boljše usklajevanje naložbenih strategij držav članic na področju e-infrastruktur, v katere bodo zajeti tudi visoko zmogljivo računalništvo, porazdeljeno računalništvo, znanstvene podatke in omrežja;
13. POUDARJA pomen raziskav in inovacij v strategiji za enotni digitalni trg ter POZIVA države članice, Komisijo in industrijo, naj potrdijo, da je potrebnih več naložb v raziskave in inovacije na področju informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT), ter spodbujajo kratkoročni in dolgoročni učinek finančnega vzvodja naložb;

⁹ Partnerstvo za napredno računalništvo v Evropi.

¹⁰ Vseevropsko podatkovno omrežje za raziskovalno in izobraževalno skupnost.

14. POZIVA k boljši opredelitvi sektorskih prednostnih nalog na področju raziskav in inovacij, ki bi lahko prinesle največ socialnih in gospodarskih koristi v podatkovnem gospodarstvu. Hkrati POUDARJA potrebo po prilagojenih programih podpore na nacionalni in regionalni ravni, ki bi čim bolj povečali učinek naložb v IKT prek strategij pametne specializacije;
- 14a. POZIVA Komisijo, naj pomaga državam članicam – na primer prek mehanizma za pomoč politikam – pri odkrivanju, analizi in izkoriščanju priložnosti, ki jih prinaša podatkovno voden gospodarstvo na področju raziskav in inovacij, med drugim z organizacijo seminarjev in delavnic vzajemnega učenja;
15. POZIVA k izkoriščanju sinergij med nacionalnimi in evropskimi podatkovnimi strategijami, da bi Evropa dosegla vodilni položaj v podatkovno vodenem gospodarstvu, ki bi vključeval vse razsežnosti podatkovne vrednostne verige.
-